

*Wijziging van de Algemene Kinderbijslagwet en van de
Kinderbijslagwet voor loontrekkenden
(opheffing inkomensgrens)*

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG
(Ingezonden 26 november 1963)

Nr. 5

Het verheugt de ondergetekende, dat vele leden van de vaste Commissie voor Sociale Zaken en Volksgezondheid — waarbij vele andere leden zich aansloten — uiting hebben gegeven aan hun grote voldoening ten aanzien van het onderhavige wetsontwerp.

Hij heeft er voorts kennis van genomen, dat verscheidene leden een aantal hunner om politieke redenen zich bij de voorgestelde afschaffing van de inkomensgrens neerleggen en dat de overigen hun principiële bezwaren daartegen handhaven.

Met betrekking tot de vraag van de commissie naar het aantal personen, dat door deze wetswijziging eveneens voor kinderbijslag in aanmerking zal komen, en naar de grootte van het bedrag, dat voor de meerdere uitgaven nodig zal zijn, deelt de ondergetekende mede, dat, volgens globale schatting, de uitbreiding van de kinderbijslaggerechtigden 40 000 tot 45 000 personen zal bedragen, terwijl de toeneming van het totale uitkeringsbedrag ongeveer f 35 mln. zal belopen.

In het loonakkoord, waarbij een minimum loon van f 100 per week is overeengekomen, ziet de ondergetekende geen aanleiding om ook de inkomensgrens van f 4000 voor premievrije kinderbijslag voor kleine zelfstandigen verder op te trekken. Zijns inziens dient met betrekking tot de inkomensgrens de nodige behoedzaamheid te worden betracht.

In de eerste plaats toch dient gewaakt te worden tegen een niet te motiveren discriminatie tussen de kinderbijslagregeling voor de loontrekkenden en die voor de kleine zelfstandigen. Voor de groep van de loontrekkenden wordt de kinderbijslag op premiebasis gefinancierd, terwijl deze groep bovendien langs de weg van de algemene middelen nog bijdraagt in de kinderbijslagkosten van de kleine zelfstandigen. Naarmate nu de inkomensgrens voor de kleine zelfstandigen hoger wordt en als gevolg daarvan een groter bedrag aan rijksmiddelen in de vorm van kinderbijslag aan deze groep van de bevolking toevloet, wordt het gevaar voor een te vergaande discriminatie groter. Bovendien moet hierbij worden bedacht, dat ook in de premie-regeling ingevolge de Algemene Kinderbijslagwet de kleine zelfstandigen in de vorm van premievrijstelling of premiereductie reeds faciliteiten genieten.

In de tweede plaats acht de ondergetekende behoedzaamheid geboden met het oog op de toekomst. Zoals hij in de memorie van toelichting nog eens in herinnering heeft gebracht, bevat het Akkoord van Wassenaar een passage, waarin wordt uitgesproken, dat, mocht er ruimte voor zijn, gestreefd moet worden naar gedeeltelijke opheffing (bij voorbeeld vanaf het tweede kind) van de discriminatie in de kinderbijslag voor niet-loontrekkenden in verhouding tot die voor loontrekkenden. Een zodanige gedeeltelijke opheffing in de huidige Algemene Kinderbijslagwet van de discriminatie zou betekenen, dat enerzijds aan de zelfstandigen kinderbijslag zou toekomen van het tweede kind af, doch dat anderzijds door de zelfstandigen de daarvoor benodigde premie verschuldigd zou zijn. Met andere woorden, er dient rekening mede gehouden te worden, dat tegenover de thans premievrije kinderbijslag in de toekomst een premielast komt te staan. De ondergetekende is er zich hierbij van bewust, dat in de bovenbedoelde passage van het Akkoord van Wassenaar ook wordt gesteld, dat alsdan mede zal worden onderzocht of en, zo ja, in hoeverre bekostiging uit de alge-

mene middelen dient te geschieden. Het zou dus denkbaar zijn, dat door gedeeltelijke bekostiging uit de algemene middelen de premielast zou kunnen worden verminderd. Niettemin neemt dit niet weg, dat nog geenszins vaststaat, dat verhoging van de premielast geheel achterwege zal blijven. Hoe het ook zij, er ontstaat een complex vraagstuk, dat te zijner tijd nader bezien zal moeten worden. Het verdient naar de mening van de ondergetekende evenwel bepaald aanbeveling thans te voorkomen, dat opvoering van de inkomensgrens voor premievrije kinderbijslag in de toekomst een reële aansluiting voor de groep van kleine zelfstandigen aan de algemene kinderbijslageregeling in de weg zou staan.

Het is op grond van deze redenen, dat de ondergetekende niet tot verhoging van de f 4000 grens zou willen overgaan.

Enkele leden zouden gaarne zien, dat de ondergetekende nog eens duidelijk maakt, waarom hij thans voorstander is van kinderbijslag voor personen met een inkomen boven de f 14 000. Zij vroegen voorts of voor deze maatregel een speciale motivering is te geven. Vervolgens stelden deze leden de vraag hoe gemotiveerd kan worden, dat een in zijn strekking loonverlagende maatregel wordt genomen ten behoeve van hen, die een ruim of zeer ruim inkomen genieten.

De ondergetekende meent, dat het weinig zin heeft om de gehele problematiek, welke bij de invoering van de Algemene Kinderbijslagwet aan de orde is geweest, opnieuw in discussie te brengen. Slechts zou hij nog in herinnering willen brengen, dat het stellen van een inkomensgrens in het toenmalige wetsontwerp destijds bij nota van wijziging is geschied om tegemoet te komen aan bezwaren, welke in de Tweede Kamer ter zake waren gerezen. Zoals uit de toelichting op deze nota van wijziging en ook uit het nader ter zake gevoerde overleg kan blijken, zijn het sociaal-politieke overwegingen geweest, welke tot een inkomensgrens eerst van f 12 000, later verhoogd tot f 14 000, hebben geleid.

Wat voorts de sociale motieven betreft moge de ondergetekende erop wijzen, dat in het kader van de bestaande volksverzekeringen, waarbij sprake is van een algemene verplichting tot premiebetaling, de Algemene Kinderbijslagverzekering niet een zodanige afzonderlijke plaats kan innemen, dat het sociaal gemotiveerd zou zijn te achten, dat bepaalde personen wel de plicht tot premiebetaling, doch daartegenover geen recht op uitkering zouden hebben.

Ten aanzien van de loonverlagende werking van de voorgestelde maatregel zij ten slotte nog opgemerkt, dat deze werking van zo weinig betekenis is, dat zij praktisch valt te verwaarlozen.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

G. M. J. VELDKAMP.